

മക്കൾ പ്രവാചക സ്നേഹത്തിൽ വളരട്ടെ

കബീർ എം. പറളി

ഒരു സാത്വികനായ പിതാവ് തന്റെ മകനെ അടുത്തിരുത്തി ചോദിച്ചുവത്രെ: "നിനക്ക് ആരെപ്പോലെ ആകാനാണ് ഇഷ്ടം?" കുട്ടി പറഞ്ഞു: "എനിക്ക് ഉപ്പയെപ്പോലെ ആകണം." അദ്ദേഹം കുട്ടിയോടു പറഞ്ഞു: "കഷ്ടം മോനെ, അബൂബക്കറിനെപ്പോലെയും ഉമറിനെപ്പോലെയുമൊക്കെ ആകാൻ കൊതിച്ച് ജീവിച്ച ഉപ്പാക്ക് ഇത്രയൊക്കെയേ ആകാനായുള്ളൂ, അപ്പോൾ, എന്തെപ്പോലെയൊക്കെ എന്ന് കൊതിക്കുന്ന നിനക്ക് എത്രവരെ എത്താൻ സാധിക്കും?"

ആരൊ പറഞ്ഞു കേട്ട ഒരു കഥയാണിത്. ചില പാഠചിന്തകൾ ഇതിലടങ്ങിയിരിക്കുന്നു എന്നതു കൊണ്ട് എടുത്തുദ്ധരിച്ചുവെന്നമാത്രം. സ്വന്തം സന്താനങ്ങൾ ആരാകണം, ആരാകും എന്നിവയെപ്പറ്റിയുള്ള വിചാരം അവർ ഗർഭാവസ്ഥയിലായിരിക്കെത്തന്നെ മാതാപിതാക്കളുടെ മനസിൽ നിറഞ്ഞു നിൽക്കുന്നുണ്ടാകും. 'അല്ലാഹുവിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന അമൂല്യമായ സ്വത്താണ് മക്കൾ. അവരുടെ വളർച്ചയും ഉയർച്ചയും ഫലദായകമാകണം. കണ്ണിനാനന്ദവും കരളിന് കുളിർമ്മയും നൽകുന്നതാകണം അവരുടെ ജീവിതം. അനുകരിക്കാൻ കൊള്ളുന്നതാകണം അവരിലെ സ്വഭാവരീതികൾ. ദൈവബോധവും ധർമ്മനിഷ്ഠയും നൽകുന്ന വിനയത്തിലാകണം അവർ.' മക്കളെപ്പറ്റിയുള്ള, ഓരോ മാതാവിന്റേയും പിതാവിന്റേയും ആശങ്കകളാണിതൊക്കെ.

വെറും ആശങ്കകൾ മനുഷ്യന് ഒന്നും നേടിക്കൊടുത്തിട്ടില്ല. ഒരൊറ്റ വിശ്വാസിയും ആശങ്കകൊണ്ട് മാത്രം മതിയാക്കാറുമില്ല. നമ്മുടെ മക്കളിൽ നാം കൊതിക്കുന്ന മഹിമ വളർന്നുണ്ടാകാൻ നമ്മൾ തന്നെ ശ്രമിച്ചെങ്കിലേ സാധ്യമാകൂ. അതിന് അവരുടെ ശൈശവം മുതൽക്കേ പണി തുടങ്ങണം. നമ്മുടെ സന്താനങ്ങൾക്ക് നൽകാൻ ഉത്തമമായ ഒരു മാതൃക മനസിൽ കണ്ടുവേണം അതിന് തുടക്കം കുറിക്കാൻ. തനിക്കും തന്റെ മക്കൾക്കും സ്വീകരിക്കാവുന്ന കിടയറ്റ മാതൃക എവിടെ എന്നു പരതി വിശ്വാസികൾക്ക് സമയം കളയേണ്ടി വരില്ല. വിശുദ്ധരിൽ വിശുദ്ധനായ ഒരു പ്രവാചകന്റെ അനുയായികളല്ലെ നാം. ആ മഹൽ ജീവിതത്തേക്കാൾ മഹിമമായൊരു മാതൃക മറ്റേതുണ്ട് ഭൂമിയിൽ? അതു പറഞ്ഞും പഠിപ്പിച്ചുമാകട്ടെ നമ്മുടെ കുട്ടികളുടെ ശിക്ഷണം.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَذِكْرٍ (الأحزاب: 21)

"തീർച്ചയായും നിങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനിൽ ഉത്തമമായ മാതൃകയുണ്ട്. അതായത് അല്ലാഹുവേയും അന്ത്യദിനത്തേയും പ്രതീക്ഷിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയും, അല്ലാഹുവെ ധാരാളമായി ഓർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തുവരുന്നവർക്ക്." (അഹ്സാബ്: 21)

ഒരു മനുഷ്യന്റെ വ്യക്തിത്വ രൂപീകരണത്തിൽ സുപ്രധാന ഘട്ടമാണ് ശൈശവദശ. അല്ലാഹുവിനേയും അവന്റെ ദൂതനേയും സ്നേഹിച്ചു കൊണ്ടു വളരും വിധം ഒരു മുസ്ലിം കുഞ്ഞിന് ശിക്ഷണം നൽകാനുദ്ദേശിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, അവന്റെ പ്രഥമ ഘട്ടം മുതലേ നാം അതിന് തുടക്കം കുറിക്കണം. അഥവാ മാതാപിതാക്കളെ അനുസരിക്കാനും അനുകരിക്കാനും അതീവ താല്പര്യം കാണിക്കുന്ന ശൈശവദശയിൽ.

ചെറുപ്പം മുതലേ അല്ലാഹുവിനേയും റസൂലിനേയും സ്നേഹിച്ചു വളരാനാകുന്ന കുഞ്ഞിന് വലുപ്പത്തിലും അത് നിലനിർത്താനാകും. ചെറുപ്പ കാലങ്ങളിലെ ശീലം ജീവിതത്തിൽ മുഴുവൻ പാലിക്കപ്പെടുമെന്നതാണ് സത്യം. കുഞ്ഞുനാളിൽ തന്നെ നല്ല ശിക്ഷണങ്ങൾ നൽകാൻ നാം അശ്രദ്ധ കാണിച്ചാൽ പിന്നീടതിന് നമുക്ക് പ്രയാസം നേരിടും. നമ്മുടെ കുഞ്ഞുങ്ങൾ പ്രവാചകനെ സ്നേഹിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, നാമെത്ര ശ്രമം ചെലവഴിച്ചാലും അവർ തിരുമേനിയെ അനുകരിക്കുന്നവരാകില്ല. സത്യത്തിൽ, ഓരോ മാതാവും പിതാവും ആഗ്രഹിക്കുന്ന നന്മകളും, നേട്ടങ്ങളും, സദ്ഗുണങ്ങളുമാണ് പ്രവാചക സ്നേഹവും അനുകരണവും കുട്ടികളുടെ ജീവിതത്തിൽ ഉണ്ടാക്കുന്നത്. അല്ലാഹു ഖുർആനിൽ വ്യക്തമാക്കുന്നതു കാണുക:

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (آل عمران: 31)

"(നബിയേ), പറയുക: നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ സ്നേഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ എന്നെ പിന്തുടരുക. അല്ലാഹു നിങ്ങളെ സ്നേഹിക്കുകയും നിങ്ങൾക്ക് നിങ്ങളുടെ പാപങ്ങൾ പൊറുത്തു തരികയും ചെയ്യും."

നബി തിരുമേനിയെ അനുസരിക്കുന്നവർക്ക് ദുനിയാവിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ സ്നേഹവും കൂടാതെ പരലോകത്ത് അവന്റെ മാപ്പും ലഭിക്കുമെന്നാണ് ഈ വിശുദ്ധ വചനത്തിന്റെ താത്പര്യം. ഇതിനേക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ട മറ്റൊന്നാണ് തന്റെ സന്താനങ്ങൾക്കു കിട്ടാൻ മാതാപിതാക്കളാഗ്രഹിക്കുക?

പ്രവാചകനെ സ്നേഹിക്കുകയും അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവർക്ക് സ്വർഗം ഉറപ്പാണ്. അബൂഹൂറൈറ (റ) ഉദ്ധരിക്കുന്നു: "നിങ്ങളിലെ എല്ലാവരും സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കും, വിസമ്മതിച്ചവനൊഴികെ." സ്വഹാബികൾ ചോദിച്ചു: റസൂലേ, ആരാണ് വിസമ്മതിച്ചവർ? നബി(സ) പറഞ്ഞു: "എന്നെ അനുസരിച്ചവൻ സ്വർഗത്തിൽ കടന്നു. എന്നോട് അനുസരണക്കേടു കാണിച്ചവനാണ് വിസമ്മതിച്ചവൻ." (ബുഖാരി) അല്ലാഹുവിന്റെ സ്നേഹത്തിനും അവന്റെ മഗ്ഫിറത്തിനും പുറമെ, തന്റെ മക്കൾക്കു ലഭിക്കാൻ സ്വർഗമല്ലാതെ മറ്റെന്ത് കൊതിക്കണം ഒരു രക്ഷിതാവ്!!

നന്നായി സംരക്ഷിക്കാൻ അല്ലാഹു നമ്മെ ഏൽപ്പിച്ച പ്രജകളാണ് നമ്മുടെ സന്താനങ്ങൾ. നാളെ പരലോകത്ത് ഓരോ പുത്രനും തന്റെ പിതാവിനെക്കുറിച്ചല്ല, ഓരോ പിതാവും തന്റെ പുത്രനെക്കുറിച്ചാകും ആദ്യം ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുക. ഇമാം ഇബ്നൂൽ ഖയ്യിം (റ) പറഞ്ഞു: "ഏതൊരു പിതാവ് തന്റെ സന്താനങ്ങൾക്ക് ഉപകാരയോഗ്യമായ അറിവുകൾ നൽകുന്നതിൽ അശ്രദ്ധ കാണിക്കുകയും അവനെ തോന്നിയതു പോലെ വിടുകയും ചെയ്യുന്നുവോ, അവൻ അങ്ങേയറ്റത്തെ ദ്രോഹമാണു തന്റെ കുട്ടികളോടു ചെയ്യുന്നത്. സ്വന്തം കുട്ടികളുടെ കാര്യങ്ങൾ അവഗണിക്കുകയും, മതത്തിന്റെ നിർബന്ധ, ഐച്ഛിക കാര്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച അറിവുകൾ നൽകാതെ അവരെ അലസമായി വിടുകയും ചെയ്യുക വഴി മാതാപിതാക്കൾക്ക് രണ്ട് പ്രശ്നങ്ങളാണ് അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടി വരിക. ഒന്ന്, അവരുടെ ശൈശവദശയെ നഷ്ടപ്പെടുത്തുക എന്ന അപരാധം. രണ്ട്, അവരുടെ വലുപ്പത്തിൽ തങ്ങൾക്ക് ഒരു ഉപകാരവും ലഭിക്കുകയില്ല എന്ന നഷ്ടം."

പ്രവാചക സ്നേഹം മക്കളിൽ എങ്ങനെ വളർത്തിയെടുക്കാം എന്നത് വെറുമൊരു ചോദ്യമല്ല, ആവശ്യമാണ്. നബിയോടുള്ള ആദരവും സ്നേഹവും കുട്ടികളിലകുതിപ്പിക്കാനുള്ള ആദ്യപടി, രക്ഷിതാക്കൾ പ്രവാചക സ്നേഹികളാകുക എന്നതാണ്. തന്റെ ചുറ്റുപാടുകളെ അപ്പാടെ പകർത്തിയെടുക്കുന്ന റഡാറുകളാണ് കുഞ്ഞുങ്ങൾ. നബി തിരുമേനിയോട് കാണിക്കുന്ന മഹബ്ബത്തിൽ മാതാപിതാക്കൾ ആത്മാർത്ഥത കാട്ടുന്നുവെങ്കിൽ സന്താനങ്ങളും ആ വഴി പിന്തുടരുക തന്നെ ചെയ്യും, അതി

ന് ചിന്നെ വേറെ ശ്രമങ്ങൾ വേണ്ടി വരില്ല. നബിതങ്ങളോടുള്ള സ്നേഹം തന്റെ രക്ഷിതാക്കളിലൂടെ അവന് കൺമുന്നിൽ കാണാനാകണം, സ്വന്തം കാര്യങ്ങൾ കൊണ്ട് കേൾക്കാനാകണം.

അതിന് മാതാപിതാക്കളുടെ സംസാരത്തിൽ പ്രവാചകനുള്ളതാകണം. തിരുമേനിയുടെ പേരു കേൾക്കുമ്പോഴെല്ലാം അവർ സ്വലാത്തു ചൊല്ലണം. പ്രവാചകന്റെ ഓരോ സുന്നത്തും പാലിക്കുന്നതിൽ അവർ അതീവ താല്പര്യമെടുക്കണം. ഏതൊരു കാര്യം ചെയ്യുമ്പോഴും തെരഞ്ഞെടുക്കുമ്പോഴും അവർ പറയണം:

"എനിക്കിത് ഇഷ്ടമാണ്, ഞാനിത് പ്രവർത്തിക്കും എന്തു കൊണ്ടെന്നാൽ എന്റെ പ്രവാചകന് ഇത് ഇഷ്ടമാണ്."

"എനിക്കിത് ഇഷ്ടമല്ല, ഞാനിത് ചെയ്യില്ല, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ എന്റെ പ്രവാചകൻ ഇത് വിരോധിച്ചതാണ്, നബിക്കിത് ഇഷ്ടമുള്ള കാര്യമല്ല."

"അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതിക്കുവേണ്ടിയാണ് ഞങ്ങൾ എല്ലാ കർമ്മങ്ങളും ചെയ്യുന്നത്. അവ മുഖേന സ്വർഗത്തിൽ പ്രവാചകന്റെ സാമീപ്യവും ഞങ്ങളാഗ്രഹിക്കുന്നു."

രക്ഷിതാക്കളുടെ നിത്യ ജീവിതത്തിൽ ഓരോ കുഞ്ഞിനും കാണാനും കേൾക്കാനുമായ കുന്ന ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങളും വാക്കുകളും അവന്റെ ജീവിതത്തിൽ പ്രവാചക സ്നേഹത്തിന്റെ വിത്തു മുളപ്പിക്കാൻ പര്യാപ്തമായവയാണ്. രക്ഷിതാക്കളുടെ ജീവിതം തന്നെയാണ് കുട്ടികളെ സ്വീകരിക്കുന്ന ഏറ്റവും ലളിതവും ഹൃസ്വവുമായ മാർഗം. നമുക്ക് ചെയ്യാനാകാത്ത കാര്യങ്ങളെ നമ്മുടെ മക്കളോട് ചെയ്യാനാവ ശൃംഗ്ലിക്കുന്നത് ഭൃഷണമല്ലല്ലോ? അവരോട് ഒന്നു ചെയ്യാൻ കല്പിക്കുക, നമ്മൾ അതിന് നേർവിചിന്തം ചെയ്യുക. നീതിയാണോ ഇത്? ഒരിക്കലുമല്ല. അത്തരം പ്രവണതയെ അല്ലാഹു തന്നെ അപലപിച്ചിട്ടുണ്ട്:

(44:البقرة) تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَذَكَّرُونَ

"നിങ്ങൾ ഇനങ്ങളോട് നന്മ കൽപിക്കുകയും നിങ്ങളുടെ സ്വന്തം കാര്യത്തിൽ (അത്) മറന്നു കളയുകയുമാണോ? നിങ്ങൾ വേദഗ്രന്ഥം പാരായണം ചെയ്തു കൊണ്ടിരിക്കുന്നുവല്ലോ. നിങ്ങളെന്താണ് ചിന്തിക്കാത്തത്?" (അൽബഖറ: 44)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَعْلَمُونَ * كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَعْلَمُونَ (الف: 2, 3)

"സതവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ ചെയ്യാത്തതെന്തിന് നിങ്ങൾ പറയുന്നു? നിങ്ങൾ ചെയ്യാത്തത് നിങ്ങൾ പറയുക എന്നുള്ളത് അല്ലാഹുവിൽ വലിയ ക്രോധത്തിന് കാരണമായിരിക്കുന്നു." (സ്വഫ്ഹ്: 2, 3)

കുട്ടികളുടെ ഓരോ പ്രായത്തിനും അനുയോജ്യമായ സമീപനങ്ങളിലൂടെയാകണം അവർക്ക് അനിവാര്യമായ പാഠങ്ങൾ നൽകേണ്ടത്. രണ്ടു വയസുവരെയുള്ള ഖട്ടം താരാട്ടു പാട്ടിന്റേതാണ്. മക്കളെ പ്രവാചകനെപ്പറ്റിയുള്ള പാട്ടുകൾ പാടിയുറക്കാൻ ഉമ്മമാർ ശ്രദ്ധിക്കുമെങ്കിൽ ഭാവിയിലത് ഫലം കാണിക്കും. 'ഹാതിമ'പ്പാട്ടുകൾ നിറഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന ഈ കാലത്ത് പ്രത്യേകിച്ചും നമ്മുടെ സഹോദരിമാർ ശ്രദ്ധ വെച്ചു പറയൂ.

കുട്ടികൾ കഥകൾ കേൾക്കാൻ ഇമ്പം കാട്ടുന്ന പ്രായമാണ് മൂന്നു മുതൽ ആറു വയസുവരെയുള്ള ഖട്ടം. നമ്മുടെ മക്കൾക്ക് പറഞ്ഞു കൊടുക്കാൻ ഒരുപാട് പ്രവാചക കഥകളുണ്ട്. നബിയുടെ മാതാപിതാക്കളെപ്പറ്റി, ഇനനത്തെപ്പറ്റി, ഹലീമ ബീവി മുലകൊടുത്തതിനെപ്പറ്റി, ആടു മേച്ചു നടന്നതിനെപ്പറ്റി, പ്രവാചകനായതിനെപ്പറ്റി... അങ്ങനെ ഓരോന്നിനെപ്പറ്റിയും കഥാരൂപത്തിൽ തന്മയത്വത്തോടെ

മക്കളെ പറഞ്ഞു കേൾപ്പിക്കാം. നബി തിരുമേനി യതീമായി വളർന്നതിനെപ്പറ്റിത്തന്നെ എത്ര നന്നായി നമുക്ക് പറഞ്ഞു കൊടുക്കാം. കൂട്ടുകാരെല്ലാം സ്വന്തം വാപ്പയുടെ മടിയിലിരുന്നു, കൈപിടിച്ചും കളിക്കുമ്പോൾ, പൂന്തോട്ടത്തിലെ പറവകളെ പോലെ സന്തോഷിച്ചു രസിക്കുമ്പോൾ, എന്തിനു വേണ്ടിയും 'വാപ്പാ, വാപ്പാ' എന്നു അവർ വിളിച്ചു കരയുമ്പോൾ, ആകാശത്തിലേക്കു നോക്കി 'എന്റെ റബ്ബേ' എന്നു വിളിക്കാനല്ലാതെ 'ഉപ്പാ' എന്നു വിളിക്കാൻ പ്രവാചകന് ആരുമില്ലായിരുന്നു. താൻ ഇനിക്കും മുമ്പെ പിതാവ് മരിച്ച തിരുമേനി യതീമായാണ് വളർന്നത്. ഇങ്ങനെ നമുക്കൊരുങ്ങുന്ന ശൈലിയിൽ മക്കളെ ഓരോ കഥയും പറഞ്ഞു കേൾപ്പിക്കാം. ഓരോ കഥ പറഞ്ഞു കൊടുക്കുമ്പോഴും ചോദ്യം ചോദിച്ചും ചോദിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചും കുട്ടികളേയും നമുക്കതിൽ സജീവമാക്കാം.

സൂറത്തു തൗബയിലേയും, ഫത്ഹിലേയും അവസാനത്തെ ആയത്തുകൾ ആദ്യം നമ്മൾ പഠിക്കുക. എന്നിട്ട് അവ മനഃപാഠമാക്കാൻ കുട്ടികളെ പ്രേരിപ്പിക്കുക. ആഴ്ചയിൽ ഒന്ന് എന്ന നിലയിൽ ലഘുവായ ചില പ്രവാചക വചനങ്ങൾ അവരെക്കൊണ്ട് ഹൃദിസ്ഥമാക്കിക്കുകയും ചെയ്യാം.

ഉദാഹരണമായി:

"ഈ ഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ് എന്ന് ആർ പറഞ്ഞുവെ, അവൻ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു."

"അല്ലാഹു സൗന്ദര്യവാനാണ്. അവൻ സൗന്ദര്യത്തെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു."

"ഖുർആൻ പഠിക്കുകയും അതിനെ പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവനാണ് നിങ്ങളിൽ ശ്രേഷ്ഠൻ"

"വഴിയിൽ നിന്നും ഉപദ്രവം മാറ്റിയിടുന്നത് ധർമ്മമാണ്"

"ഇനങ്ങളോട് നന്ദി കാട്ടാത്തവൻ അല്ലാഹുവിനോട് നന്ദി കാട്ടുകയില്ല"

"നല്ല വാക്ക് ധർമ്മമാണ്."

"നമ്മളിലെ ചെറിയവരോട് കരുണചെയ്യാത്തവനും വലിയവരോട് ആദരവു കാട്ടാത്ത വനും നമ്മിൽപ്പെട്ടവനല്ല"

"നിന്റെ സഹോദരന്റെ മുഖത്തു നോക്കിയുള്ള നിന്റെ പുഞ്ചിരി ധർമ്മമാണ്"

"ഇനങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ ഉപകാരമുള്ളവനാണ് അവരിലെ നല്ലവൻ"

"എന്റെ കൺകുളിർമ്മ നമസ്കാരത്തിലാണ്"

"ലജ്ജ ഇൗമാനിൽപ്പെട്ടതാണ്"

ഇതുപോലുള്ളകൊച്ചുകൊച്ചു തിരുവചനങ്ങൾ മാതാപിതാക്കൾ പഠിച്ചെടുത്ത് ചെറുപ്രായം മുതൽക്കേ മക്കളിൽ പഠിപ്പിച്ചെടുത്താൽ വലിയ വലിയ ഹദീസുകളുദ്ധരിച്ച് പിന്നീടവരെ പേടിപ്പിക്കേണ്ടിവരില്ല.

പ്രവാചക തിരുമേനി(സ) കുട്ടികളോട് കാണിക്കാറുണ്ടായിരുന്ന സ്നേഹം, വാത്സല്യം, പരിഗണന തുടങ്ങിയ അറിവുകൾ അവർക്കു പറഞ്ഞു കൊടുക്കുന്നതും അവരുടെ സ്വഭാവരൂപീകരണത്തിൽ സ്വാധീനം ചെലുത്തും. പ്രവാചക ജീവിതത്തിലെ അത്തരം സംഭവങ്ങൾ ചരിത്രത്തിൽ ഒരുപാടുണ്ട്. ഏതു സന്ദർഭങ്ങളിലും പറഞ്ഞു പഠിപ്പിക്കേണ്ട വിഷയങ്ങൾ നബി തിരുമേനിയുടെ ജീവിതത്തിൽ നിന്നും തെരഞ്ഞെടുത്ത് മക്കളിൽ വേണ്ട വിധം ഉയപയോഗപ്പെടുത്തുമെങ്കിൽ ആശാവഹമായ മാറ്റങ്ങൾ അവരുടെ വളർച്ചയുടെ ഓരോ കോണിലും നമുക്ക് കാണാനാകും. ഹൃദയ

സ്വർശിയായ കഥകൾ കേട്ടും, ചരിത്രങ്ങൾ പഠിച്ചും വളരാൻ നമ്മുടെ മക്കളെ നാം സന്നദ്ധമാക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. അങ്ങനെയായാൽ അവരുടെ പ്രിയപ്പെട്ട 'മാതൃക'യെ പിന്തുടരാൻ സന്നദ്ധരാകും. "ആരെപ്പോലെയാകണം നിനക്ക്?" എന്ന നമ്മുടെ ചോദ്യത്തിന് അനുയോജ്യമായ മറുപടി പറയാൻ അതുമുഖേന അവർക്ക് സാധിക്കും. നമുക്ക് പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യാം: "ഞങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവേ, ഞങ്ങളുടെ ഇണകളിൽ നിന്നും സന്തതികളിൽ നിന്നും ഞങ്ങൾക്ക് നീ കൺകുളിർമ്മ നൽകുകയും, ധർമ്മനിഷ്ഠ പാലിക്കുന്നവർക്ക് ഞങ്ങളെ നീ മാതൃകയാക്കുകയും ചെയ്യേണമേ."